

פֶּרֶק שִׁבְעָה עָשָׂר

מבוי ופסחים

מבוי סתום ומבוי מפולש

פרק יז – הקדמה: פרק זה עוסק בהכשרת מקומות להיות רשות היחיד: מבוא, פסי הבאר, האכסדרה. ואף על פי שמן התורה המקומות האלו מוגדרים כרשות היחיד, ביקשו חכמים לתת בהם היכר, שהרי הם משמשים את הרבים. ההיכר אינו מחיצה גמורה אלא סימון גבולותיה של רשות ההיתר, שניתן להשלימו בכיורוד בדעתו של אדם. ראה לחי שבאמצע מבוי, פסי ביראות שריבועם ניכר, ואכסדרה שפי תקרה יורד וסותם אותה.

א מבוי – המבוא או הסמטה הם מעבר כמין רחוב צר וקצר הפתוח לרשות הרבים ופתחי בתים וחצרות פונים אליו. ויוצאין בשפּנְגָדָה – שהסמטה פתוחה משני צדדיה לרחובות, שהם רשות הרבים. מפּלֵשׁ – פתוח מצד לצד.

ב מתירין – לטלטל במבוי הסתום ולהחשיבו כרשות היחיד. מבוי הסתום – נחשב ככרמלית (לעיל יד, ד). לחי – לוח עץ או עמוד העומד בצד הכניסה למבוי. קורה – המונחת אופקית על פתח המבוי. שְׁדִיין תוֹרָה – זו כרמלית (לעיל יד, ד). ומדְבָרֵי סוּפְרִים – מדרבנן.

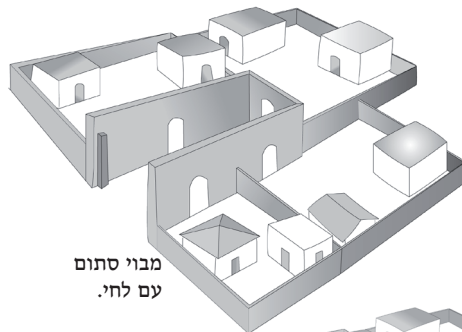
ג צורת פֶּתַח – לעיל טז, יט. ומבוי עקם – ראה אירור.

א מבוי שַׁיֵּשׁ לוֹ שְׁלֹשָׁה כְּתָלִים הוּא הַנִּקְרָא 'מְבוֹי סְתוּם'. ומבוי שַׁיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי כְּתָלִים בְּלֶבֶד, זֶה כְּנֶגֶד זֶה, וְהָעַם נִכְנָסִין בְּרוּחַ זו וְיוֹצְאִין בְּשִׁפְנֵי הַגָּדָה – הוּא הַנִּקְרָא 'מְבוֹי מְפֻלֵּשׁ'.

ב הַיֵּאָדָּה מִתִּירִין מְבוֹי הַסְּתוּם? עוֹשֶׂה לוֹ בְּרוּחַ רְבִיעִית לְחֵי אֶחָד או עוֹשֶׂה עָלָיו קוֹרָה, וְדִיּוֹ, וְתִחְשַׁב אוֹתָהּ קוֹרָה או אוֹתוֹ לְחֵי כָּאֵלוֹ סֶתֶם רוּחַ רְבִיעִית, וְיַעֲשֶׂה רְשׁוּת הַיֵּחִיד, וְיִהְיֶה מִתֵּר לְטַלְטֵל בְּכָלוֹ; שְׁדִיין תוֹרָה – בְּשִׁלְשׁ מַחְצוֹת בְּלֶבֶד מִתֵּר לְטַלְטֵל, וּמְדָבְרֵי סוּפְרִים הִיא הַרְיוּחַ הַרְבִּיעִית, וּלְפִיכָף דֵּי לָהּ בְּלַחֵי או קוֹרָה.

ג וְהַיֵּאָדָּה מִתִּירִין מְבוֹי מְפֻלֵּשׁ? עוֹשֶׂה לוֹ צוּרַת פֶּתַח מְכָאן, וְלַחֵי או קוֹרָה מְכָאן. ומבוי עקם – תוֹרָתוֹ כְּמְפֻלֵּשׁ.

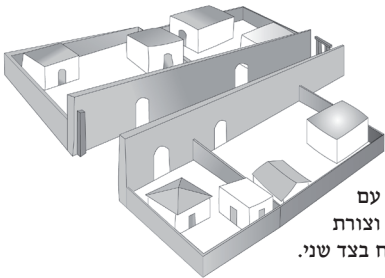
אירורים מבארים
לסוגי מבואות
שבהלכות א-ג

מבוי סתום עם לחי.

מבוי סתום עם קורה.

מבוי מפולש לחי בצד אחד וצורת פתח בצד שני.

מבוי עקום הנחשב כמפולש, ללא כל היתר לטלטל בתוכו.

מבוי מפולש עם קורה בצד אחד וצורת פתח בצד שני.